

Juhtkomisjoni koosolek

Kärdlas, 06.märtsil 2013

Koosoleku algus kell 09.00

Koosoleku lõpp kell 11.25

Koosolekust võtsid osa: Jaanus Valk, Aili Küttim, Artur Valk, Katrin Sarapuu, Mati Kiivit, Georg Linkov, Ivo Eesmaa, Tiit Harjak, Anton Kaljula, Ants Vahtras, Reet Kokovkin, Helika Villmäe.

Koosolekut juhatas Georg Linkov
Protokollis Helika Villmäe

Päevakord:

1. Ühinemislepingu projekt

1. Ühinemislepingu projekt

Katrin: lepingu tekst on keeleliselt üle vaadatud, sisus oli enne ühine finantsstrateegia, tegelikult on see finantsstrateegia prognoos. Lepingu punkti 11.5 sõnastus tuli eilselt Kõrgessaare alatiste komisjonide ühiskoosolekult. Artur selgitab seda kohta.

Artur: vaatasin mõlema KOVi finantsstrateegiaid. Nii Kõrgessaare kui Kärdla on oma kohustused võtnud seaduslikult volikogude poolt, kuid nende kohustus erinevus on väga suur. Kogu Hiiumaa netolaenukoormus on 3,2 miljonit, sellest 2 miljonit on Kärdlal, Kõrgessaarel 300 tuhat, st Kärdla kodaniku jaoks on see 555 eurot ja Kõrgsaare kodaniku jaoks 227eurot, see on oluline vahe kohustus suuruses. Kärdla on teinud investeringu mõtteid ja teinud laene, et investeerida oma arengusse. Strateegiaid vaadates muutusin esmakordselt skeptiliseks. Lähtepositsioon on nii erinev. Kuidas saab finantsdistsipliin paremaks minna Kõrgessaare inimese jaoks.

Tiit: eelarvestrateegia on avalik info, mis on koguaeg Rahandusministeeriumi kodulehel olemas olnud. Sain ülesandeks kirjutada ühislehte, mis muutub valla ja linna elaniku jaoks, ja kui kõik asjad kirja said, siis selgus, et kogu see positiivne pakett on pigem suunatud Kõrgessaare inimese jaoks. Kärdla elanikele ei tule otsest kasu, ainuke kasu on investeerimisvõimekuse kasv esimestel aastatel.

Reet: kui vaatame investeringutele peale, mille tõttu on võetud laenu, siis ei ole seal ju ühtegi laenu, mis oleks võetud lõbu pärast. Need investeringud on selleks, et parandada linna võimekust, pakkuda töökohti ja arendada linna, ja paratamatult tekivad seoses sellega laenu. Arturi mure on igati õigustatud, aga kui läheme ühise vallaga edasi, siis tuleks teha järgmisi investeringuid vastavalt ühise valla vajadustele, ja võibki olla, et vajadused ilmnevad kõigepealt Kõrgessaare poole peal. Aga lähtuda ei saa sellest, kes kui palju on enne laenu võtnud, vaid mida meil järgmisena on vaja teha, see ongi meie ühinemise eesmärk, et minna ühiselt edasi, ja kui see dokument ongi Kõrgessaare poole positiivselt kaldu, siis on see ju väga hea. Meie mõte ei peaks olema, kus on laenu koormus väiksem, vaid meie mõte peaks olema suunatud sellele, mida meil on vaja ühiselt teha, et meie elanikel oleks parem.

Anton: nii Arturil kui Kõrgessaare elanikul on õigus nii mõelda, Kärdla volikogu ongi otsustanud, et me ei saa laenu võtta järgmised 2 või 3 aastat. Kui me ei ühine siis nii ongi.

Artur: ei vaidle Reeda argumentidele vastu, aga elanikud küsivad Kärkla võla kohta ja tegin seetõttu selgeks võla suuruse, ja järgmisel aastal on Kärkla laenu koormus miinuses. Kõrgessaarel on laenuvõime siiski olemas, on küll väike, aga siiski olemas. Kui kohustuste vahe on nii suur, siis ta jookseb sarnasteks kohustuste määraks umbes 4 aasta pärast.

Ivo: on üks aspekt, mis puudutab Kärclat ja Kärkla laene. Kui nendele otsa vaatame, kuhu need laenud on võetud, siis suur osa nendest on koolile võetud laen, aga kool ei ole ainult Kärkla lastele, vähemalt gümnaasiumi osa ei ole ainult Kärkla lastele, teisalt on Kärkla varasemate kokkulepete kohaselt küsinud pearaha, mida seaduse järgi peab maksma, teistelt omavalitsustelt palju vähem, ja selle võrra kandnud ise rohkem kulusid. Seega ma ei tunne, et Kärkla on kole patune, et ta on kooli remondiks laenu võtnud.

Artur: ei heida ette, te olete ise teinud nii nagu targemaks pidanud.

Georg: vaatame, mis need arvud näitavad. Kärkla laenukoormus on praegu 50% ringis, aasta lõpuks seoses sadamaga on 60% ehk maksimaalne laenuvõimekus on ära kasutatud. 2014.aastal juhul kui toimuks ühinemine, oleks ära kasutatud 45%, 2016.aastal 33% ja 2017.aastal 26% ehk sisuliselt kahe aasta pärast oleks pool lubatud laenukoormuse mahust uuesti vaba, juhul kui me ei lähe seda teed, siis aastani 2016 Kärkla mingeid investeeringuid endale lubada ei saaks. Selleks ajaks lõppevad ära kõik teised laenud ja jääb ainult sadama laen. Küsisime järgi Siseministeeriumist, mismoodi oleks mõttekas seda ühinemislepingus kajastada, nad tõid näiteid teiste ühinemislepingutest, kus olid väga erinevad lahendused. Võimalik oleks lisada, et objekte rahastatakse rahastamismeetmete avanemise järjekorras või siis rahastusotsuste heakskiitmise järjekorras. Ehk, kui seame endale piiranguid, võib sisuliselt tekkida olukord, kus meil on olemas projekt, on olemas omafinantseering, on olemas meede ja meil on positiivne rahastusotsus, aga meie varasem kokkulepe ei võimalda näiteks teadmuskeskusega või sotsiaalkeskusega edasi minna sellepärast, et leppisime kokku, et teeme kõiki objekte ainult endise Kõrgessaare valla territooriumil. Juhul, kui see on teie soov, siis võime selle lepingusse sisse panna, aga me seame end sel juhul kõikide teistega väga ebavõrdsesse olukorda, sest paralleelselt teised arenevad edasi, aga meie ootame ja see on koht, kus palun ajas ette näha, milliseks see projektimaailm aastal 2014-2020 kujuneb.

Aili: kui sellised küsimused meie vallas esile kerkivad, siis on meie kohustus nendele ka vastata. Aga tahaksin seda pilti natuke laiemalt näha. Kui räägime, et soovime ühtset Hiiumaad, siis need laenud on võetud selleks, et meil kõigil parem oleks, ja suhteliselt keeruline on vahet teha, kes on õigemaid otsuseid teinud, ehk kui võtame Kõrgessaare valla osa, siis need laenud, mis praegu meil on, on tehtud tiheasustusala arendamisele, kui võtame laieme osa, mis jääb sealt välja, siis on keeruline ütelda, ehk me ei tea, kas meil on rohkem kasu Kärkla sadamast või veetrassist. Kõik on vajalikud asjad, kui läksime ühinemise mõttele, siis need numbrid olid meile ju teada.

Tiit: Georg tegi selle pildi natuke mustemaks, kui tegelikult on. Meie eelarvestrateegia järgi on meil tõesti nii, et läheme selle 60 % peale välja, samas meil kasvavad igasugused toetused, näiteks teedeinvesteeringud, tõsteti tulumaksu laekumise protsenti. Tulumaksu laekus meil ka eelmisel aastal rohkem, kui planeeritud oli, tegelikult ei lähe see laenuvõimekuse protsents sinna, nagu ta praegu paistab. See ei muuda muidugi laenu suuruse numbreid. Ühinemislepingu puhul peaksime kogu paketti vaatama kui tervikut, me ei saa lähtuda ainult ühest asjast ja hakata selle pealt nõudmisi esitama. Kui võtame näiteks Lauka kooli, siis lepingus on üheselt sisse kirjutatud, et jätkatakse kooli 3.nda astmega, mis nõuab väga konkreetset peale maksmist omavalitsuse poolt, me arvestame sellega ka realselt.

Jaanus: laenukohustuste vahe on äärmiselt märkimisväärne, kuid Kõrgessaare oma väiksuse juures ja ka praeguse laenukoormuse juures ei suuda järgnevatel aastatel investeerida ega ka investeeringuobjekte ette valmistada 2015.aastaks, sest meie tagasimaksmisevõime saab otsa. Tegelikult tuleb see raha olemasolevatesse allasutustesse ja valitsemisse ära panna, rääkimata sellest, et pole võimekust palka tõsta, ega midagi. Siin näen küll, et kui oleme lepingus kokku leppinud selle, et me ühinemistoetusest kanname ka projektide ettevalmistamise, siis on see selge pluss. Ma ei kujuta ette, et me suudaks üksi kaasa rääkida Hiiumaa haridusteemadel või üldse majandamises. Laenukoormus ei saa olla üksi see argument, millega arvestada. Investeerimisvõimekus oleks ühise valla peale parem, kui kummalgi eraldi.

Artur: ühinemislepingu koostamise protsess on olnud korrektne, ja kõik on saanud oma arvamust avaldada.

Georg: sadama ehitus ei saanud ju märkamata jääda, tegemist on 80miljonilise investeeringuga, tõenäoliselt lähiaastatel sellist investeeringut ei tule, ja laenukohustus on võetud selle teenindamiseks.

Reet: saan murest aru, aga seda tuleb teisiti lahendada, panna ühinemislepingusse sisse vahetegemine ja piir, ei näita, et ühineme vabal tahtel ja soovil, peaksime mõtlema meie suunas, mitte teie-meie suunas, ja investeeringuid tehakse mitte laenu protsendile, vaid vastavalt vajadusele.

Anton: kui Jaanus ütles, et ka Kõrgessaare ei saa lähiaastatel laenu võtta, ja küsimus on just tagasimaksmises, siis võiks siit ju leida kesktee. Ma ei ütle, et laen ei ole ühinemisel oluline, kindlasti on, samuti on olulised tulevased meetmed, mida tuleb arvestada, ja lähtuvalt sellest mõelda lepingusse vajalik lause. Lähiaastatel ei saa kumbki pool iseseisvalt laenu võtta, ühiselt saaksid mõlemad investeerida.

Katrin: kinnitan Jaanuse juttu. Küsimus ei ole laenu võtmise õiguses, meil on tõesti protsendi järgi õigus laenu võtta, aga me ei suuda tagasimakseid teha nii, et see oleks kasumlik ja optimaalne, sest laenu tagasimaksel on ka mingi hind. Mina näen ka laiemas perspektiivis ühist asjaajamist, mitte et me hakkaks kitsalt teie-meie asju ajama. Minu arust on mõistlik Siseministeeriumi nõuniku mõte, et kui oleme kvaliteetsed projektid ette valmistanud, siis vastavalt sellele, kuidas meil on võimalik neid esitada, me saaksime neid esitada ja vastavalt siis saaks ajastada nende elluviimisi, aga selle taha ei tohiks midagi pidama jääda, et me nüüd ei tohi seda teha, sest me lihtsalt arvasime, et meil ei ole vaja seda sellises järjekorras teha.

Tiit: finantsstrateegiate tabelite järgi on järgmisel aastal laenude tagastamise numbrid Kärldal 148 tuhat ja Kõrgessaarel 80 tuhat.

Artur: me räägime laenu netosuurusest ja selle vahest. Laenu tagasimakse sõltub laenu pikkusest ja aastamaksete erinevuse järgi ei saa arvestada. Ajatamisega on võimalik aastamakse väiksemaks teha.

Ivo: olen aru saanud, et leping kehtib 4 aastat ja edasi otsustab uus volikogu, kuidas neid asju teha. Preagu räägime sellest, mis järgmised neli aastat on.

Artur: võetud laene ei saa olematuks teha. Kui meil on 2 miljonit võlgu, siis on 2 miljonit võlgu. See kui pika aja peale, siis see pole oluline. Valmistame ette praegu ühinemislepingut, mille pealt rahvas teeb otsuse, rahvas peab olema informeeritud.

Mati: peaksime tegema olemasolevate laenude kvaliteedi hinnangu, mis on juba tehtud ja milleks on tehtud. Ühinemiskoosolekul tuleks see asi lahti rääkida, kes võtab selle enda peale, tuleb täna otsustada. Rahvas tahab teada, miks me ühineme, mis läheb paremaks, Paremaks läheb juba see, et suudame hoida taset. Meie ühinemine sõltub sellest, kas usaldame üksteis või mitte. Peaks ette valmistama ülevaate, milleks on võetud laenud kulutatud.

Georg: milline võiks olla siis punkti 11.5 sõnastus, et oleks arusaadav ja ei seaks piiranguid.

Anton: investeringute juures ei arvestata ainult laenukoormust, arvestatakse ka teisi asju. Lisaks arvan, et meil ei ole siin negatiivseid asju, võetud laenukoormus pole ju negatiivne, sellega tehakse positiivseid asju.

Artur: teised omavalitsused on paljuski jäänud ühinemisprotsessist kõrvale just Kärkla suure laenukoormuse tõttu. Ei taheta osaleda Kärkla laenude tagasimaksmises. Laenpositsioonid on erinevad ja see on argument.

Ivo: argument on kindlasti, keegi ei vaidlegi sellele vastu.

Artur: minu seisukoht on, et sellistel alustel peab olema väga selge formuleering, või siis üldse mitte. Protokolli pannakse nagunii, et ühiselt otsustati.

Helika: seni on toimunud arutelud, mille lõppedes on jõutud ühisele seisukohale. Kui keegi jääb eriarvamusele, siis peaks ta seda väga selgelt väljendama. Hääletamist kui sellist arutelude osas ei ole ju olnud.

Georg: Artur, kas suudad pakkuda oma lahenduse, sa oled küll vastu, aga mis on sinu lahendus.

Artur: olen jõudnud selleni, et ma ei ole väga innustunud ühinemise suhtes. Kogu see protsess innustas mind ja mulle meeldis ka see protsess, kuidas lepingut koostati. Eilse ja tänase info põhjal olen väga skeptiline ühinemise suhtes.

Katrin: leping läheb praegu avalikustamisele. Võimalik on esitada ettepanekuid ja vastuväiteid. Kui tõesti tekib vajadus parandada või muuta, siis lõplik lepingu vastuvõtmine tuleb ju hiljem. Koosolekul saame jagada selgitusi ja kui näeme, et laenu teemat on vaja põhjalikumalt lepingus kajastada, siis saame seda teha. Mati ettepanek, et teha olemasolevate laenude hinnang, on hea. Teeme selle hinnangu ära ja saamegi selge pildi ette.

Artur: meie eilses komisjonis olid väga mitmed inimesed selle laenukoormuse pärast mures.

Aili: nõustun Katiga, seda kohta on vaja veel selgitada ja pärast saab lepingut muuta ja täpsustada.

Georg: kas sõnastus punktis 11.5 „Investeringute elluviimisel arvestatakse eelkõige ühinevate omavalitsuste laenukoormust“ on sobiv?

Tiit: seda võib mõista kahte moodi, kas mõistame üldiselt või ühinemistoetuse seisukohalt. Artur: ühinemistoetuse osas leppisime juba kokku, ja selles osas mul vastuväiteid ei ole.

Katrin: siis ta peab olema punkt 11.4.5.

Ivo: võib olla peaks siiski mingil määral sisse panema, et investeeringuid kavandatakse vastavalt meetmete avanemisele ja tingimuste võrdsuse korral arvestatakse eelkõige ühinevate omavalitsuste laenukoormust. Kui meil on kaks meetet, millest ühega saaks ehitada Kõrgessaare sadama tehnola ja teisega sotsiaalkeskuse Kärdlasse, siis sellisel juhul vaadatakse seda laenu kohta.

Jaanus: meetmed hakkavad avanema 2015-2016, mis järjekorras, seda me ei tea.

Artur: ma jään eriarvamusele, minu lause punktis 11.4.5 on: investeeringute kavandamisel arvestatakse eelkõige ühinevate omavalitsuste laenukoormust. Seda vahepealset juttu ei ole.

Ühiselt leiti, et lepingu punkt 11.4.5 sõnastatakse järgmiselt: Investeeringute kavandamisel arvestatakse toetuste meetmete avanemisega ning elluviimisel arvestatakse eelkõige ühinevate omavalitsuste laenukoormusega. (Artur jäi eriarvamusele)

Katrin: täna peame saatma materjalid volikogudele edasi, seletuskirja jaoks on vaja aga ühinemistoetusest kaetavate investeeringuobjektide seletusi ja eelarvet, lisaks ka olemasolevate laenude numbreid. Kui saan kiiresti numbrid ja seletused, siis saan keskenduda seletuskirjale.

Georg: siiani ei ole aru saanud, kui detailselt peab seletus ja eelarve näidatud olema. Meil ei ole nende objektide kohta võetud hinnapakkumist, neid ei ole projekteeritud, ei tea lõppmaksumust ning lähtuval sellest, ei tea öelda seda protsenti, mis kulub ühinemistoetusest projekteerimisele, saame öelda väga üldiselt.

Jaanus: räägime ainult projekteerimissummadest ja seletusest, mille jaoks objekte vaja on.

Georg: tuleks kokkuleppida see, mitu objekti võtame. Kui meil on 330 tuhat ja ütleme ära, kui palju võib minna projektide ettevalmistamiseks, siis sealt näeme ära, mitu objekti saame üldse projekteerida, kõiki nelja sellest teha ei saa, ei jätku. Üldjuhul on 10 %, kui võtta komibijaam siis peaks oskama ütelda, kui kallis see on. Selles rahast ei jätku nelja objekti jaoks.

Jaanus: trassi ja katlamaja osa eeltööd ja projekteerimine Kõrgessaares ja Laukal koos oleks ca 30 tuhat, alati ei ole 10%. Arvan, et ühinemise korraldamise peale läheb pool kogu toetuse summast.

Anton: võiks arvestada, et 100 tuhat läheb ühinemise peale, 200 tuhat jääb projektide peale, st ühe objekti peale 50 tuhat.

Jaanus: arvan, et ühinemise peale läheb rohke, kui 100 tuhat ja teise poolege teeme ettevalmistusi projektidele.

Tiit: paljud ühinenud KOV id on öelnud, et toetus läheb ümberkorralduste peale ära.

Georg: sotsiaalkeskuse ruumi programm on ca 2200 ruutmeetrid, kui võtame ehitushinna, mis on 2 miljonit eurot, kui võtame sealt tagasi 10 %, siis on projekteerimine 200 tuhat, kui teeme seda 5 %ga, siis on see 100 tuhat - siit läheb see loogika paigast ära. Sotsiaalkeskuse puhul on tegemist hoonete kompleksiga ja kõigi nende teenustega, mida osutatakse praegu erinevates asutustes ja erinevates hoonetes.

Jaanus: sa räägid ilmselt kogu tööprojektist, meie räägime põhiprojektist, mis annab võimaluse minna ehitusloani ja taotlusteni. Kui räägid detailidest kogu tööprojektis, siis see võib küll lõpuks kokku olla 2 miljonit.

Georg: jah, see on kogu projekteerimine ja ettevalmistamine, alates arhitektuuri konkursist, eskiisidest, eelprojektid, põhiprojektid, eriprojektid (elekter, vesi, kanal, küte) jne. Aga mis need suurusjärgud võiksid olla, siis teama, palju selle eest teha saab.

Tiit: me ei pea kogu toetust konkreetselt ära jagama.

Jaanus: anname objektid lõikese seletuse, põhieesmärgid ja miks seda vaja on.

Katrin: kui lepime kokku, et kasutame ettevalmistamiseks ja sõltub meetme avamisest, siis võimegi seletuskirja panna üldiselt, et ettevalmistamiseks läheb 170 tuhat, millest Kõrgessare saaks 80 tuhat ja Kärddla 90 tuhat - see on lihtsal praegu arvamus.

Artur: kas on mõtet teha mitu objekti, kumb on mõlema jaoks olulisem objekt.

Tiit: sellepärast Georg seda rääkima hakkaski, meil ei ole mõtet teha ka projekti, kui me tegelikult raha ettevalmistamiseks ei jätku.

Georg: praegu jääb küsimus, kas mõlemalt poolt jääb üks objekt või kaks objekti.

Tiit: äkki panna siiski mõni teine objekt kultuurielukeskuse asemele.

Georg: üks variant on jätta üldse ainult kolm objekti, jätta kombi, teadmuskeskus ja sotskeskus, muidu teeme kaks poolikut asja. Tahaks ühte asja valmis projekteerida.

Ivo: nõus, see on palju mõistlikum.

Artur: nõus, nii jääb.

Ühiselt leiti, et lepingusse jääb 3 objekti, mille ettevalmistustööd kaetakse ühinemistoetusest: koostootmisjaam 30 tuhat, teadmuskeskus 50 tuhat ja sotsiaalkeskus 90 tuhat.

Georg: siis oli küsimus struktuuri osas, kas panna sisse või mitte.

Katrin: annan edasi märksõnad, mis meie eilsel koosolekul olid: ootavad täpseid vastuseid, nimi oli teemaks, ettepanek Lauka Põhikooli osas, et 1-3 aste peaks olema märgitud põhjalikumalt ja pikema perioodi peale, või siis oleks 1-3 aste niikaua kuni koolis õpib vähemalt mingi % õpilasi mis on vajalikud kooli avamiseks (seda arvu ma siiski ei tea).

Ivo: tegin ülevaate seoses koolidega, et saaksime ühte moodi aru, tabelis on kolme aasta numbrid õpilaste arvust kolmandas kooliastmes, riigi poolt kaetavatest kuludest ning sellest, kas riigi toetus katab III astme õpetamisega seotud kulud või ei näitab seinale tabelit/. Kui räägime peale maksimisest, siis võime rääkida erinevatest asjadest: kui maksame 100 % Lauka kooli III astme kinni nii nagu ta on, siis tänava tähendaks see peale maksmist 31 tuhat, samal ajal Kärddlal oma 111 õpilasega III astmes on vaja 129 tuhat, makstakse 151 tuhat, 22 tuhat jääb üle. Ja nüüd on meil kaks võimalust: selle 22 tuhandega saaks osa juba ära katta, juurde tuleks maksta 8 tuhat, aga see 22 tuhat tuleks Kärddla laste arvelt, mis ei oleks õiglane.

Artur: me maksame praegu 5-6 tuhat Lauka koolile peale, mitte 31 tuhat.

Ivo: tegemist on põhimõttelise küsimusega. Kas räägime summast, mida maksme otse Lauka koolile peale kokku ehk siis ka teiste kooliastmete rahade arvelt või sellest, et maksame seda Kärkla laste arvelt. Tuleks kokku leppida, et räägime sellest summast, mis makstakse kinni üldisest valla eelarvest III kooliastmekulude katmiseks, mitte sellest, mis tuleb Kärkla laste arvelt. Räägin praegu kehtiva rahastusmudeli põhjal. Sel aastal jätkub nii nagu on. Laste arvu vähenemine jätkub. Tahaksin, et räägime sellest summast ja et oleme valmis Lauka põhikooli III kooliastmes puuduoleva summa 100% valla eelarvest kinni maksma. See arvestus on praeguse kehtiva rahastusmudeli järgi.

Artur: kooli pidaja vaatab, kui raske on kooli pidada tervikuna.

Katrin: tuli ettepanek, et punkti 6.5.6 on Lauka kool 4 aastat peale ühinemist.

Tiit: see on õppeaastaga seotud, mitte lepingu pikkusega.

Ivo: kui millegi pärast jääb lapsi veel vähemaks ja kui volikogu leiab, et ei ole otstarbekas 3. astet pidada, siis praegu on see õigus volikogult ära võetud. See võeti lepingust välja. Seega, kui on 2 last, siis peame igal juhul Lauka kooli 3. astme säilitama – see jäi lepingusse sisse. Aga, kes sellest võidab sel juhul? Seni kuni laste arv on 20 ringis, pole probleemi. On selge, et kui lapsi jääb veel vähemaks, kui praegu, siis peab volikogu ikkagi mõtlema.

Ühiselt leiti, et Lauka kool toimib 4 aastat peale ühinemist.

Katrin: kas paneme struktuuri lepingu lisaks või on ta seletuskirja lisa. Praegusel skeemil on üldine põhimõte paigas ja nii võiks see olla ja jääda seletuskirja osaks. Detailsus võiks olla koosolekul informatsiooniks.

Georg: mis ametikohad säilivad, peame selles osas otsustama. Kas selline detailsus on piisav?

Artur: oli eelmine kord oli ametikohtade kaupa näha, mis spetsialist ikkagi osakonnas on, kuigi laua äärest tõusime ühe arvamusega, tuli pärast ikkagi teine seisukoht.

Tiit: vaidlen vastu, algul oli struktuur meil ilma ametikohtadeta, ka eelmistest protokollidest on näha, et ainuke, kes vaidleb vastu, on Artur. Me ei saa ametikohtade nimetusi panna, me ei saa siduda ametikohti, sest seadusest tuleneval on see vallavanema ülesanne ja selle kinnitab tulevane volikogu.

Aili: kas oleme valmis seda tegema, meil pole olnud piisavalt aega tegeleda konkreetsete ametikohtadega, selleks, et seda teha ja otsustada on liiga vähe aega ja informatsiooni.

Reet: miks on pandud kokku keskkonna ja arengu osakond. Kas selle pärast, et areng on ainult keskkonna osana ettenähtud või on see nii koguaeg olnud?

Jaanus: keskkonna all ei mõista me ainult rohelist keskkonda, see on laiem mõiste, sh kogu elukeskkond. Seal all on planeerimine, ehitus, maateemad, arendus.

Reet: minu jaoks on areng veel laiem, kui keskkond, ta on nii pehme kui kõva, äkki räägiksime väga konkreetset majandusest ja keskkonnaosakonnast, need võiksid koos olla ning arenguosakond võiks eraldi olla.

Mati: arengu käib kõigi osakondade juurede.

Reet: me ei saa iga osakonna juurde võtta projektikirjutajat. Minu ettepanek on, et see arengu pool võiks olla kuidagi teisiti välja toodud. Mina näen, et arenguosakond võiks koosneda 1-2 projektijuhist, kes oleks võimelised projekte kirjutama ja oleksid osakondade ülesed.

Tiit: valla areng on laiem mõiste. See on sama teema, kui määrame praegu ära, et projektikirjutajad on kindlalt ühes kohas, siis sõltuvalt struktuurist ja olemasolevast personalist ei pruugi see sobida.

Jaanus: arenguosakonna ülesanne ei ole pelgalt rahastuprojektide kirjutamine, see on suurem valdkond, seal sees võib olla projektikirjutaja.

Reet: minu mure on pigem see, et see keskkonna pool ei muunduks pelgalt jäätmemajanduseks.

Jaanus: majandusosakonnas on haldamise teemad, tn valgustus, teed, jne.

Anton: on palju linnasid, kus puudub arenguosakond, on valdkondlikud arengukavad ja on abilinnapead, kes sellega tegelevad. Ma ei arva, et arenguosakond peab olema eraldi.

Artur: neid struktuurimudeleid on tõesti väga erinevaid.

Georg: lähme struktuuriga edasi, Reeda ettepanek ei leidnud toetamist.

Jaanus: see, et allasutused on struktuuri välja toodud, on väga hea, aga kas kõik spetsialistid on mõistlik välja tuua?

Katrin: oleme rääkinud, et siin struktuuri skeemil ei ole ametinimetused, vaid kirjeldatud on pigem töösisu.

Jaanus: saame sisse kirjutada, mis ajaks on struktuur lõplikult paigas, ei saa eeldada, et 100% jäävad kõik ametikohad alles.

Artur: võib olla oleks olulisem ütleda, et valitsemine ei lähe kallimaks.

Jaanus: praegu on mõlemal omavalitsusel valitsemiskulud eelarve proportsioonis 9 protsenti ja see annaks hea lähtepunkti, et eelarve võib kasvada, aga proportsioon ei kasva.

Georg: kas see oleks lahendus, kui struktuur läheks ikkagi esimest korda valitud volikogule kinnitamiseks, mitte me ei tule sellega praegu välja?

Artur: kuna eelarved käivad selle aasta lõpuni, siis uus struktuur hakkaks kehtima 01. jaanuar 2014.

Tiit: ega struktuuri kinnitamist ei jõuagi enne teha, kõigepealt tulevad volikogu esimehe, vallavanema ja valitsuse paika panemine, struktuuri kehtestamine jääbki detsembrisse või jaanuari algusesse.

Anton: seadusest tulenevalt on õigus sturkuur esitada vallavanemal.

Aili: võtame nende kirjelduste tagant ära sõna „spetsialist” ja kirjutame valdkonniti lahti, millega see osakond tegeleb. See, kui palju peaks seal olema ametikohti ja milliste täpsete nimetustega, et tea täna otsustada.

Georg: kas sobib kõigile, et kirjutame valdkonnad osakondade all lahti ja rohkem detailsemaks ei lähe.

Jaanus: minu ettepanek, et kirjutaksime sisse valitsemisosa suuruse. Kui ühinemine toimub, peame hakkama 2014. aasta eelarvet kokku panema ja seal võiks olla väga selgelt see suurusjärk paigas, millest lähtuda. Olen nõus, et me ei saa kõiki ametikohti lõplikult paika panna, see ongi uue valitsuse tegemine, aga eelarve peaks olema oktoobris paigas.

Anton: meie eesmärks on ju asja paremaks viia, võib olla tuleks otsutada, et valitsuskulud on ühinenud omavalitsuste valitsuskulud ja nii kinnitatakse ka eelarve, ja siis vastavalt struktuurile jagatakse palgafond.

Artur: Jaanuse mõte oli see, et valitsemiskulude protsent võiks olla selge. Kui eelarve suureneb, siis suureneb ka valitsemissumma.

Jaanus: see peaks olema kirjas, et püsivalitsemiskulud ei kasva, arvestamata ühinemistoetust.

Artur: kas ühinemistoetuse kasutamise struktuur on ka kuskil paigas?

Tiit: see, mida ühinemistoetusest katta tohib, on seaduses kirjas.

Georg: jääme siis selle juurde, et osakondade all on ära kirjeldatud tegevusvaldkonnad, mitte ametkohad ja lisatakse ühinemislepingule.

Artur: ma oleks täpsema struktuuri pooldaja, et oleks spetsialisti tasemel välja toodud.

Georg: kas sul on täpsem jaotus olemas?

Katrin: kui võtame nende kirjelduste tagant ära sõna „spetsialist”, jääb sisu alles. Näiteks, kui meil on taristumajandusseptialist, võtame sõna „spetsialist” ära, jääb taristumajandus.

Ühiselt leiti, et sturkuur esitatakse osakondade kaupa valdkondade põhiselt ühinemislepingu informatiivse lisana.

Katrin: elanike küsitluse korras saadi kõigest aru, § 1 lg 6 sõnastus tuli seadusest ja selles osas tehti ettepanek välja võtta. Tuleks kokkuleppida, kuidas üles ehitada rahvakoosolekud, kes teeb sissejuhatava ettekande. Ettekande sisuks võiks olla lepingu põhipunktid ja tasutainfot, mis annab inimestele teadmisi juurde.

Ühiselt leiti, et esitluse osas saab aluspõhja ette valmistada ning volikogude esimehed teevad sissejuhatavad ettekanded.

Artur: aruteludes tuleb näidata kogupilti, kas räägitakse ka negatiivsetest asjadest? Lepingu tutvustus ei ole keeruline, aga muud asjolut?

Anton: läheme esitleme seda, mida me oleme teinud, ja mida oleme teinud, on lepingus kirjas.

Georg: leht on olnud koguaeg avatud. Kui keegi tahab lehte panna lugu, siis oli selleks kõigil võimalus.

Jaanus: viimane kord sa ütlesid, et teed artikli.

Artur: aega jäi väheks, aga küll ma jõuan oma seisukohti ka tutvustada.

Anton: mina näen, et oleme lepingus teinud kompromisse, ja need kompromissid on lepingus sees, leping on kompromiss ja seda me tutvustamegi.

Mati: peaks põhjendama, miks selline paber üldse kokku sai.

Aili: eelnevaid analüüse peaks tutvustama ja põhjendama, miks on ühinemine oluline. Inimeste meelsus on erinev, mitte põhimõtte osas, vaid seetõttu, et inimeste teadmine on erinev, sellest tulevad ka hirmud. Mõistlik oleks tuua rahva ette valupunktid, et miks me seda teeme ja vajalikuks peame, võiks olla faktipõhine.

Ivo: Kärkla poolne kõige suurem kasu ongi, et näeme Hiiumaad kui tervikut, ja selleks et kohale jõuda tuleb minema hakata, ja see on esimene reaalne samm. Rahalist võitu palju pole, aga protsess läheb käima.

Katrin: palun kõigil täna kella 15ks seletuskiri ülevaadata, juurde tuleb rohkem faktipõhilisi asju.

Georg: seletuskirja tuleb õhtuks laenude seletuskirjad ja ühinemistoetusest tehtavate objektide seletused ja suurusjärk. Teeme täna õhtuks ja volikogudele lähevad materjalid homme hommikul.

Ühiselt leiti, et kokkulepitud lepingu projekt esitatakse mõlema poole volikogudele.

Tiit: kui rahvahääletuselt tuleb ettepanekuid, siis peaks tegema mõlema omavalitsuse ühise volikogu.

Jaanus: seda saab operatiivselt otsustada.

Helika: millal ja millised dokumendid lähevad kodulehtedele.

Ühiselt leiti, et kõik materjalid lähevad kodulehtedele 14.märtsil.

Järgmine kokkusaamine 18. märtsil kell 17 Kõrgessaare Tervisemajas.